Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: n.v.t. datum vergadering: 5 juni 2023 zaaknummer: 0889306522/0889318391
Inrichting rekenkamer gemeente Beesel 2023: - Verordening rekenkamer gemeente Beesel 2023; - Benoeming leden rekenkamer 2023-2029.	

Samenvatting

Met de inwerkingtreding van de Wet versterking decentrale rekenkamers met ingang van 1 januari 2023, is het noodzakelijk om de Beeselse werkwijze ten aanzien van de rekenkamerfunctie aan te passen. Het is niet meer mogelijk om een rekenkamercommissie in stand te houden zoals deze jarenlang actief is geweest. De rekenkamer ondersteunt de raad bij de uitvoering van zijn controlerende taak.

Als gevolg van de wetswijziging dient de raad:
- Een rekenkamer in te stellen;
- Te bepalen hoe deze rekenkamer wordt samengesteld en welke personen de functies binnen de rekenkamer bekleden;
- De vergoeding voor de leden van de rekenkamer vast te stellen;
- Te voorzien in budget voor de rekenkamer, zodat deze zijn werkzaamheden kan uitvoeren.

Met onderliggende voorstel wordt in de bovenstaande punten voorzien. Hiermee wordt de continuïteit van het rekenkamerwerk in Beesel geborgd.

Voorstel

<u>Verordening (0889306522)</u>
1. De verordening rekenkamercommissie gemeente Beesel 2020 in te trekken;
2. De verordening op de rekenkamer gemeente Beesel 2023 vast te stellen.

<u>Benoeming leden rekenkamer periode 2023-2029 (0889318391)</u>
1. De heer H. (Han) Julicher te benoemen tot voorzitter van de rekenkamer Beesel;
2. De heer J.B.H.A. (Joep) Schreurs te benoemen tot lid van de rekenkamer Beesel.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Met ingang van 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de wet wordt een aantal bepalingen in de Gemeentewet gewijzigd. Het betreft de bepalingen die betrekking hebben op de rekenkamerfunctie. Voornaamste doel van de wet is het creëren van een sluitend stelsel voor gedegen rekenkameronderzoek in heel Nederland. Onderzoeken van de rekenkamer ondersteunen de raad bij het uitvoeren van zijn controlerende rol.

De belangrijkste wijziging als gevolg van de nieuwe wet is het verdwijnen van de mogelijkheid voor gemeenten om regels te stellen voor de uitoefening van rekenkamerfunctie. In Beesel kennen we tot op heden de constructie van een zogenaamde rekenkamercommissie, waarin zowel externe leden als interne leden (tevens raadslid of fractievertegenwoordigers) zitting hebben. Gemeenten krijgen tot 1 januari 2024 de tijd om de bestaande rekenkamerfunctie om te zetten in een onafhankelijke rekenkamer. Hiervoor dienen zij een rekenkamer in te stellen (zelfstandig of gemeenschappelijk), de leden te benoemen, de hoogte van de vergoeding voor de leden vast te stellen en de oude verordening in te trekken.

Met het intrekken van de oude verordening wordt de rekenkamercommissie gemeente Beesel automatisch ontbonden. Dit betekent dat op dat moment automatisch afscheid wordt genomen van de interne leden, de heren Lon Smeets en Job Nijssen. Ook de leden van de nieuwe rekenkamer dienen benoemd te worden.

Contouren met raad opgehaald
In een werkvergadering op 31 januari 2023 is met de aanwezige raadsleden en fractievertegenwoordigers verkend op welke wijze een rekenkamer die het beste past bij de Beeselse situatie, kan worden ingericht. Aan de hand van de uitgevoerde verkenning wordt nu een voorstel tot het instellen van een rekenkamer, het vaststellen van de verordening en de benoeming van de leden van de rekenkamer aan de raad voorgelegd.

2. Doelstelling

De doelstelling van dit voorstel is het instellen en bemensen van een onafhankelijke rekenkamer voor Beesel.

Met dit voorstel worden de volgende zaken geregeld:

1. Verordening op de rekenkamer gemeente Beesel 2023
De rekenkamer doet onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid. Met de vaststelling van de nieuwe verordening is de rekenkamerfunctie (conform de wettelijke verplichting) ook voor 2023 en verder geborgd.

In de Gemeentewet zijn in hoofdstuk IVa. ‘De rekenkamer’ al een aantal zeer specifieke bepalingen opgenomen over de rekenkamer. Om in combinatie met de bepalingen in de nieuwe verordening een compleet beeld te geven, is de integrale tekst van dit hoofdstuk als bijlage toegevoegd aan dit voorstel.

In de verordening zijn een aantal zaken geregeld waarover de bepalingen in de Gemeentewet een expliciet besluit van de raad vragen. Verder bevat de verordening een aantal aanvullende bepalingen ten opzichte van de bepalingen over de rekenkamer in de Gemeentewet, zonder dat hiermee de autonome rol en positie van de rekenkamer wordt aangetast. Zaken die al in de Gemeentewet zijn geregeld, komen daarom niet terug in de verordening. Het is niet toegestaan om bij lokale verordening af te wijken van hetgeen is bepaald in de Gemeentewet.

De rekenkamer heeft een autonome en onafhankelijke positie. Het is mede daarom niet wenselijk dat de raad in een verordening verdere beperkingen of verplichtingen aan de rekenkamer oplegt. Desondanks is het – in het kader van de transparantie, verwachtingen en zorgvuldigheid – wenselijk om een aantal

procedurele zaken vast te leggen. Dit is echter tot een minimum beperkt, zonder dat hiermee de autonomie van de rekenkamer wordt aangetast.

2. Behoud van verbinding met de raad

Met het verdwijnen van een rekenkamercommissie met (onder andere) interne leden, verdwijnt ook de verbinding die de rekenkamer in het verleden rechtstreeks had met de gemeenteraad. In de verkenning voor de invulling van de rekenkamer is onder andere gesproken over de wijze waarop de raad contact kan blijven houden met de rekenkamer. In de verkenning is gesproken over een aparte klankbordgroep, een verbinding via het presidium of een verbinding met de auditcommissie.

Geadviseerd wordt om een verbinding te leggen via de auditcommissie. Hiervoor is de volgende afweging gemaakt:

- Het instellen van een aparte klankbordgroep wordt omwille van de bestuurlijke drukte afgeraden;
- Een verbinding via het presidium werd als passend gezien, aangezien in het presidium in principe te allen tijde een vertegenwoordiger van alle fracties deelneemt. Echter werd ook geconstateerd dat de druk op de agenda van het presidium erg hoog is, en het werk van de rekenkamer inhoudelijk niet zo goed aansluit op rol en taak van het presidium. Op basis daarvan wordt een verbinding via het presidium afgeraden;
- Als laatste is de verbinding via de auditcommissie als een mogelijkheid benoemd. Dit lijkt inhoudelijk en voor wat betreft de druk op de agenda de best passende oplossing. Op dit moment hebben alle fracties in de gemeenteraad een lid in de auditcommissie. Aandachtspunt is dat alle fracties ook in toekomst een afgevaardigde in deze commissie houden. Hiermee borgen we dat alle politieke kleuren in de raad rechtstreeks toegang hebben tot de rekenkamer.

De verbinding met de auditcommissie is in de verordening geregeld in artikel 5. Ook bij het instellen van een verbinding met de raad geldt dat er geen verdere bepalingen zijn opgenomen die de autonome positie van de rekenkamer kunnen beïnvloeden.

3. Benoeming voorzitter en leden rekenkamer

Conform de bepalingen in artikel 81c van de Gemeentewet, benoemt de raad de voorzitter en leden van de rekenkamer. De zittende externe leden van de rekenkamercommissie, de heren Han Julicher en Joep Schreurs, hebben te kennen gegeven dat zij in de nieuw te vormen rekenkamer hun werkzaamheden in de gemeente Beesel graag te willen voortzetten. Gezien de ervaring van beide heren in het werk van de rekenkamer in algemene zin en meer specifiek in Beesel en de continuïteit van de rekenkamerfunctie, wordt geadviseerd om hen te benoemen tot voorzitter (de heer Julicher) respectievelijk lid (de heer Schreurs) van de rekenkamer.

4. Vacature lid

Het voorzitterschap van de rekenkamercommissie van Beesel is de laatste jaren ingevuld door de heer Harry Smeets. Hij was naast zijn voorzitterschap in Beesel in meerdere rollen actief in een aantal andere rekenkamers of rekenkamercommissies. Recent is de heer Smeets benoemd tot directeur van de rekenkamer van Beuningen. Na deze benoeming heeft hij te kennen gegeven dat hij na de instelling van een rekenkamer in de gemeente Beesel, niet meer in aanmerking wenst te komen voor een functie binnen deze rekenkamer. Als de raad besluit om een rekenkamer in te stellen met drie leden (conform voorstel), betekent dit daarmee ook direct het ontstaan van een vacature (voor de functie van lid van de rekenkamer). De wervingsprocedure van een nieuw lid is inmiddels gestart, zodat de rekenkamer snel op volle sterkte is. Een benoemingsvoorstel aan de gemeenteraad volgt.

3. Uitgangssituatie

Tot het moment van besluitvorming over de nieuwe verordening, kent Beesel een rekenkamercommissie. Met dit integrale voorstel wordt een naadloze overgang van rekenkamercommissie naar rekenkamer beoogd, om zo de continuïteit van het rekenkamerwerk te waarborgen.

4. Rol gemeente

Niet van toepassing

5. Toelichting

a. Financieel
De financiële component in dit voorstel bestaat uit twee delen:

1. Jaarlijks budget voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie
Zonder budget kan de rekenkamer niet functioneren. De gemeenteraad dient hier via de gemeentelijke begroting die jaarlijks wordt vastgesteld in te voorzien. Met de verordening wordt geregeld op welke wijze de rekenkamer het jaarlijkse budget kan inzetten, verantwoorden en per jaar kan aanvragen. Het budget voor de rekenkamercommissie is in het verleden niet geïndexeerd. Gezien de voortdurende kostenstijgingen voor bijvoorbeeld de inzet van externe adviseurs, is een jaarlijkse indexering wenselijk. De rekenkamer dient zelf een inschatting te maken van de benodigde middelen voor het aankomende begrotingsjaar en dit tijdig te melden aan de raad.

Als de raad voornemens is om een korting op het budget van de rekenkamer door te voeren, dient de raad dit tijdig (tenminste vier maanden voorafgaand aan de aanvang van het betreffende begrotingsjaar) aan de rekenkamer te melden. In de begroting 2024 wordt het gebruikelijke budget voor de rekenkamer opgenomen (€ 17.145).

2. Vergoedingen voor de leden
De voorzitter en de leden ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden. Voorgesteld wordt om aansluiting te zoeken bij de bestaande manier van werken. Deze behelst:
- Een vaste vergoeding per bijgewoonde vergadering uit hoofde van de rekenkamer;
- Een differentiatie in de vergoeding die de voorzitter en de leden ontvangen;
- Een vergoeding per uur voor in eigen beheer uitgevoerd onderzoek door de leden van de rekenkamer (waarmee dit ook impliciet door de raad wordt toegestaan).

De vergoedingen per vergadering zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Met de vaststelling van de verordening worden deze weer op peil gebracht (vergoeding voorzitter van € 200 naar € 220 per vergadering, vergoeding lid van € 175 naar € 190 per vergadering). Tevens wordt voorgesteld om alle vergoedingsbedragen jaarlijks te indexeren, gelijk aan de indexering van de vergoeding die de raadsleden ontvangen.

b. Juridisch
Hoofdstuk IVa, paragraaf 1 en de artikelen 182 tot en met 185a van de Gemeentewet zijn van toepassing op de rekenkamer.

c. Risico's
Niet van toepassing.

6. Visie Blij in Beesel
Niet van toepassing

7. Toegankelijkheid
Niet van toepassing

8. Duurzaamheid
Niet van toepassing

Bijlagen
- Verordening op de rekenkamer 2023;
- Relevante passages uit de Gemeentewet met betrekking tot de rekenkamer.